

8. eredua

IKASTETXEETAN BIZIKIDETZA EBALUATZEKO ADIERAZLEEN ZERRENDA

Hona hemen ikastetxean bizikidetzaren egoera ebaluatzeko adierazleen zerrenda. Zerrenda hau ESTUDIO SOBRE LA CONVIVENCIA ESCOLAR EN LA EDUCACIÓN SECUNDARIA OBLIGATORIA DE NAVARRA (ESKOLAKO BIZIKIDETZA NAFARROAKO DERRIGORREZKO BIGARREN HEZKUNTZAN) azterlanetik atera da. Azterlan hori María José Díaz Aguadoren zuzendaritzapean egin zen, Hezkuntza Ministerioaren eta autonomia erkidegoen arteko Eskolako Bizikidetzarako Estatuko Begiratokiaren esparruan.

Ikastetxeek hemen lortuko dituzte bizikidetzaren egoera ebaluatzeko euren adierazleak prestatzeko ideiak. Material hori eta Nafarroako Foru Komunitaterako emaitzak Hezkuntza Departamentuaren webguneko bizikidetzak/irakasleak/materialak orrialdean dago.

1.- BIZIKIDETZAREN KALITATEA, IKASLEEK EBALUATURIK

1. Oro har, pozik egotea ikastetxearekin eta eskolako harremanekin (8)
  1. Ikastetxe honetan
  2. Irakasleekin
  3. Ikaskideekin
  4. Zuzendariarekin
  5. Orientatzailearekin edo antzeko norbaitekin
  6. Atezainekin
  7. Zure familiaren eta ikastetxearen arteko harremanarekin
  8. Ikastetxean ikasten duzunarekin
2. Ikasteko toki modura hartuz, ikastetxearen parte izatearen sentimendua (5)
  1. Ikastetxera etortzeak ez dit askotarako balio helduarorako (alderantzizko zentzua)
  2. Ikastetxera etortzea denbora galtzea da (alderantzizko zentzua)
  3. Ikastetxera etortzeak laguntzen nau nigan konfiantza izaten erabakiak hartu behar ditudanean
  4. Ikastetxera etortzeak lan batean erabilgarriak izan daitezkeen gauzak erakusten dizkit
  5. Aukera izanen banu, ikastetxez aldatuko nintzateke (alderantzizko zentzua)
3. Integrazio soziala (3)
  1. Lagunak erraz egiten ditut
  2. Integraturik sentitzen naiz
  3. Beste ikasleek gogoko naute
4. Ikasleen arteko lankidetzak (3)
  1. Ikasleek elkarri laguntzen diote lagunak ez badira ere
  2. Talde edo koadrila bat baino gehiagokoak diren ikasleak elkarrekin ongi moldatzen dira
  3. Ikasten da ikasleen artean elkarlanean arituz
5. Irakasleekiko harremanaren kalitatea eta haren eragina (autoritatea) (7)
Irakasleek
  1. Gure ongizatea nahi dute
  2. Haiei esan beharrekoa entzuten dute
  3. Ikasleak zuzen hartzen dituzte

4. Haien laguntza izan dezakegu gatazka bat zuzen ebazteko
5. Fidatzen gara eta elkar errespetatzen dugu
6. Badituzte nolakotasunak, haiekin bat egiteaz gainera nik neuk izan nahi nituzkeenak
7. Helburuak lortzen laguntzen didate
6. Ikastetxea erkidego modura (6)
  1. Denok badugu besteen alde egin dezakegun zerbait garrantzitsua
  2. Ikastetxeko materialak eta instalazioak zaintzen ditugu
  3. Talde bateko partaide garela sentitzen dugu
  4. Ikasleek elkarrekin lan egiten dutenean gauza asko lortzen dira
  5. Ikasleak animatzen ditugu gai guztien gaineko ideia propioak izan ditzaten
  6. Irakasleekin ongi moldatzen gara
7. Ikastetxean eta inguruan bizikidetza eraikitzen parte hartzea (3)
  1. Aldian-aldean elkartzen gara bizikidetza eta ikastetxea nola hobetu bilatzeko
  2. Lan egiten dugu munduan zer gertatzen ari den ulertzeko
  3. Ikasleok lan egiten dugu ikastetxearen inguruan (ikastetxea dagoen hirian edo herrian) gertatzen dena hobetzeko
8. Familien eta ikastetxearen arteko komunikazioa (6)
  1. Gure familia ikastetxe honekin pozik dago
  2. Gure familiak irakasleei esan diezaieke zerk kezkatzen duen
  3. Gure familiaren eta irakasleen arteko komunikazioa ona da
  4. Gure familia ikastetxean egiten ditudan lanez arduratzen da
  5. Uste dut gure familia errespetatzen dela ikastetxe honetan
  6. Ikastetxe honetan, familiek parte hartzeko aukerak dituzte
9. Bilerak familiekin (3)
  1. Gure familia tutoreak deitutako bileretara etortzen da
  2. Gure familiak atsegin du ikastetxeak antolatzen dituen bileretara joatea
  3. Atsegin dut gure familia ikastetxeak antolatzen dituen bileretara joatea
10. Familiak ikastetxearekin eta guraso elkartarekin lankidetzan aritzea (4)
  1. Gure familiak eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzen du
  2. Gatazka bat gertatzen denean, hura konpontzeko gure familiak eta ikastetxeak elkarrekin egiten dute lan
  3. Gure familiak guraso elkartarekin batera egiten du lan
  4. Gure familia guraso elkartarekin pozik dago

2.- BIZIKIDETZAREN KALITATEA, IRAKASLEEK EBALUATURIK

1. Bizikidetzaren kalitate globala ikastetxean (5)
  1. Bizikidetza globala ikastetxean
  2. Irakasleen eta ikasleen arteko harremanak
  3. Ikasleen arteko harremanak
  4. Harremanak familiekin
  5. Harremana ikastetxeko inguruarekin (auzoa, udalerria...)
2. Irakasleen eta langileen arteko harremanen kalitate globala (5)
  1. Atezainen eta irakasle ez diren langileen rola
  2. Irakasleen arteko harremanak
  3. Zuzendaritza taldearen inplikazioa
  4. Orientazio Departamentuaren edo antzekoaren lana
  5. Harremana nire departamentuarekin
3. Norberaren errealizazioa (3)

1. Uste dut positiboki eragiten dudala gainerakoen bizitzan
2. Uste dut erraz egin dezakedala atsegin giroa nire lanean
3. Uste dut gai naizela bizikidetzaren hobetzeko beharrezkoak diren ahaleginak egiteko.
4. Ikastetxeko partaide naiz (4)
  1. Hemen lan egiteaz harro nago
  2. Ahal izanen banu irakasle modura lan egiteari utziko nioke (alderantzizko zentzua)
  3. Uste dut nire lana garrantzitsua dela
  4. Uste dut ikastetxe honetako kide garrantzitsua naizela
5. Irakasleekiko harremanaren kalitatea eta haren eragina (autoritatea) (4)
  1. Irakasleek irakasleen laguntza izan dezakete gatazka bat zuzen ebazteko
  2. Irakasleen eta ikasleen artean badira konfiantza eta elkarrekiko errespetua
  3. Irakasleak ikasleendako erreferentzia garrantzitsua dira
  4. Irakasleek ikasleei laguntzen diete interesatzen zaizkien helburuak erdiets ditzaten
6. Irakasleen arteko integrazioa eta lankidetzaren (4)
  1. Beste irakasleen laguntza izan dezaket, beharko banu
  2. Beste irakasle batzuekin elkarlanean aritzen naiz gure lana hobetzearren
  3. Uste dut gure ikaskideek aintzat hartzen nautela
  4. Zuzendaritzaren laguntza izan dezaket haren beharretan banago
7. Ikastetxea erkidego modura (10)
  1. Denok badugu besteen alde egin dezakegun zerbait garrantzitsua
  2. Irakasleek ikastetxeko materialak eta instalazioak zaintzen dituzte
  3. Talde, erkidego bateko partaide garelako sentitzen dugu
  4. Irakasleak motibatzen ditugu ikasten jarrai dezaten
  5. Aldian-aldian elkartzeko gara bizikidetzaren eta ikastetxea nola hobetu bilatzeko
  6. Lan egiten dugu irakasleek munduan zer gertatzen ari den uler dezaten
  7. Irakasleek elkarrekin lan egiten dutenean gauza asko lortzen dira
  8. Irakasleek elkarrekin lan egiten dutenean gauza asko lortzen dira
  9. Irakasleak animatzen ditugu gai guztien gaineko ideia propioak izan ditzaten
  10. Ikastetxe honetako gaien antolaketak eta programazioak bizikidetzaren ona lortzeko balio du
8. Harremana eta komunikazioa familiarekin (5)
  1. Familiak tutoreak deitutako bileretara etortzen dira
  2. Ematen du familiarekin pozik daudela bilerekin eta haietan parte hartzea gustatzen zaiela
  3. Familiei esan diezaieket euren semearen edo alabaren heziketaz kezkatzen nauena
  4. Gatazka bat gertatutakoan, inplikaturiko familiarekin ikastetxearekin batera egiten du lan gatazka ebazteko
  5. Familiak eskolako lanetan jakin-mina dute.
9. Familiak irakasleak baloratu eta errespetatzea (3)
  1. Uste dut familiarekin errespetatzen nautela
  2. Uste dut familiarekin nire lana baloratzen dutela
  3. Familiaren batek mehatxu edo irain egin didate (alderantzizko zentzuan)

3.- BIZIKIDETZARI JARRITAKO OZTOPOEN BALORAZIO GLOBALA, IRAKASLEEN ARABERA

1. Irakasleek egokitzeko dituzten arazoak (8) Ondoko arazo hauek zenbateraino oztopatzen dute bizikidetza?
  1. Irakasleek gai hau lantzeari uko egitea, haien egitekoa ez dela uste izateagatik
  2. Irakasleek aldaketari gogor egitea
  3. Irakasleen gogo gabezia
  4. Irakasle batzuk ikasle zailei ematen dieten tratamendu desegokia.
  5. Irakaskuntzako metodo tradizional desegokiak, gaur egungo ikasleen ezaugarriekin alderatuta
  6. Irakasleen prestakuntzarik eza bizikidetzak berarekin dakartzan arazoak ebazterakoan
  7. Nik neuk dauzkadan zailtasunak bizikidetza hobetzen eraginkortasunez lan egiteko
  8. Ikastetxean lan egiten duten profesionalen arteko koordinazio erregularraren gabezia.
2. Ikasleen eta familien arazoak (10) Ondoko arazo hauek zenbateraino oztopatzen dute bizikidetza?
  1. Ikasleek ikasgelakoak asaldatzea
  2. Ikasleek irakasleei errespeturik ez izatea
  3. Ikasleen eta irakasleen arteko harreman txarrak
  4. Ikasle batzuek irakasleak beldurraraztea edo jazartzea
  5. Ikasle batzuek beste ikasle batzuk beldurraraztea edo jazartzea
  6. Irakasleek aginpidea mantentzeko dituzten zailtasunak
  7. Familian diziplinarik ez izatea
  8. Familiek inplikaziorik ez izatea
  9. Familiek gatazken konponketa oztopatzeko egindako esku-hartzeak
  10. Irakasleen babesgabetasuna ikasgelako diziplina arazoaren aurrean
3. Administrazioaren laguntza eza eta baliabide nahiko ez izatea (6) Ondoko arazo hauek zenbateraino oztopatzen dute bizikidetza?
  1. Irakasleko ikasle ratio handia
  2. Irakasleen plantillaren desegonkortasuna
  3. Gaur egungo erronkei aurre egiteko eskolak baliabide aski ez izatea
  4. Administrazioak ez laguntzea
  5. Ikasgelen egitura fisikoa desegokia izatea gaur egun hezkuntzak dituen premietarako
  6. Hezkuntzako legeek modu egokian jarduten ez uztea
4. Arazoak ikastetxeko harremanetan (4). Ondoko arazo hauek zenbateraino oztopatzen dute bizikidetza?
  1. Irakasleen arteko harreman txarrak
  2. Ikasleren batek irakasle batengandik jasotako tratu txarra
  3. Jazarpen morala irakasleen artean
  4. Berrikuntzak egin nahi dituen irakasle batek beste irakasle batzuek pairatzen duen bazterketa
5. Arazoak zuzendaritza taldean (5). Ondoko arazo hauek zenbateraino oztopatzen dute bizikidetza?
  1. Ikastetxeak gehiengoa bere baitan hartuko lukeen proiekturik ez izatea
  2. Zuzendaritza taldeak zailtasunak izatea bizikidetzaren hobekuntza gidatzerakoan
  3. Zuzendaritza taldearen inplikazio eza

4. Transgresioak zuzentzeko erabilitako zehapenak eraginkorrak ez izatea hezkuntzan
5. Bizikidetzako arazo bat gertatzen denean nora jo daitekeen jakiteko zehazturiko biderik ez izatea

4.- BIZIKIDETZAREN BERARIAZKO OZTOPOAK, IRAKASLEEK EBALUATURIK

1. Disrupzioa eta interes eta errespeturik eza ikasleengan (8)
  1. Irakasleek ezikusiarrena egiten didate klasean
  2. Irakasleek baztertzen naute
  3. Berandu iristen dira klasera justifikaziorik gabe
  4. Molestatzen naute eta klasea ematea eragozten didate
  5. Oker erantzuten didate
  6. Ez naute errespetatzen
  7. Mezprezatzen naute
  8. Aurre egiten didate
2. Irakasleek irakasleekin oldarkor jokatzera (4)
  1. Irainduta, laidoztatzen edo barregarri uzten naute
  2. Nire gauzak hausten edo lapurtzen dizkidate
  3. Mehatxu egiten didate ni beldurrarazteko
  4. Fisikoki erasotzen naute
3. Irakasleek erabili eta irakasleek onarturiko behartzeko jokabideak (8)
  1. Ezikusiarrena eginez
  2. Errefusatuz
  3. Klasean parte hartzen ez utziz
  4. Klasetik egotziz
  5. Ikasketa burutzara bidaliz (zenbait ikasle)
  6. Oihu eginez
  7. Oker erantzunez
  8. Beldurraraziz kalifikazioen gaineko mehatxuekin
4. Irakasleekin izandako jokabide erasokorrak eta beldurraraztekoak, irakasleek onartutakoak (4)
  1. Irainduta, laidoztatuz edo barregarri utziz
  2. Ezinikusia izanez
  3. Mehatxatuz beldurrarazteko
  4. Fisikoki erasoz
5. Ezinegona ikastetxearekin (4)
  1. Nire lanagatik esker ona hartzen dut (alderantzizko zentzua)
  2. Deseroso eta lekuz kanpo dut neure burua
  3. Bazterturik dut neure burua
  4. Ikastetxez aldatzea gustatuko litzaidake
6. Despertsonalizazioa eta nekadura (4)
  1. Nire lanagatik emozionalki etsita nago
  2. Uste dut nire lanak higatzen ari nauela
  3. Uste dut ikasle batzuk objektu inbertsonalak balira bezala hartzen ditudala
  4. Kezkutzen nau lan honek emozionalki gogortzea
7. Irakasleen arteko harreman arazoak (isolatzea, jazarpena) (4)
  1. Nire lankideek nitaz gaizki hitz egiten dute
  2. Gainerako lankideekiko harremanek nire lana zailtzen dute
  3. Beste irakasle batzuk jazartzen naute
  4. Arazo bat izan eta laguntza eskatzen dudanean, inork ez nau laguntzen

8. Arazoak familiekiko harremanean (3)
  1. Familiaren bat modu iraingarri edo laidogarrian hartu izan dut
  2. Familiaren batek fisikoki eraso egin dit (jo nau edo kolpeak eman dizkit)
  3. Aitaren edo amaren bati fisikoki eraso egin diot (jo dut edo kolpeak eman dizkiot)

5.- OZTOPOAK IKASLEEN ARTEKO HARREMANETAN, IKASLEEN EBALUATURIK

1. Ikasleen arteko gatazka (3)
  1. Badira ikasleen arteko borrokak
  2. Badira aurrez aurre dauden ikasle taldeak
  3. Ikastetxean badira bizikidetza kaltetzen duten bandak
2. Baztertze eta laido egoeren biktimak (6)
  1. Ikaskideek ezikusiarrena egiten didate
  2. Ikaskideek baztertzen naute
  3. Ikaskideek ez didate parte hartzen uzten
  4. Iraintzen, laidoztatzen edo barregarri uzten naute
  5. Nitaz gaizki hitz egiten dute
  6. Nire gauzak hausten edo lapurtzen dizkirate
3. Erasoen biktimak (6)
  1. Jotzen naute
  2. Mehatxu egiten didate ni beldurrarazteko
  3. Mehatxuekin (dirua ekartzea, atazak egitea...) egin nahi ez ditudan egitera behartzen naute
  4. Sexu izaerako esaldi edo irainekin beldurrarazten naute
  5. Behartzen naute mehatxuekin edo jokabideekin edo parte hartu nahi ez dudana sexu izaerako egoerekin
  6. Armeekin (makilak, labanak) mehatxu egiten didate
4. Teknologia berriekin jazarritako biktima (4)
  1. Ikaskideren batek mugikorrarekin edo bideoarekin grabatu zaitu gero zure kontra erabiltzeko?
  2. Ikaskideren batek mugikorrarekin edo bideoarekin grabatu zaitu, gero, mehatxuekin, egin nahi ez duzun zerbait egitera behartzeko?
  3. Hartu duzu internet edo telefono mugikorraren bidez zu iraindu, mehatxatu, laidoztatu edo beldurrarazten zaituen mezurik?
  4. Internet edo telefono mugikorrez hedatu dituzte zure argazki edo irudiak gero zure kontra erabiltzeko?
5. Jazartzailea baztertze- eta laido-egoeretan (5)
  1. Ezikusiarrena eginez
  2. Errefusatuz
  3. Parte hartzera eragotziz
  4. Irainduz, laidoztatuz edo barregarri utziz
  5. Huragatik gaizki hitz eginez
6. Jazartzailea erasoetan (7)
  1. Gauzak hautsiz edo lapurtuz
  2. Joz
  3. Mehatxatuz beldurrarazteko
  4. Mehatxuekin behartuz egin nahi ez dituen gauzak (dirua ekartzea, atazak egitea...) egitera

5. Beldurraraziz sexu izaerako esaldi edo irainekin
6. Behartuz mehatxuekin edo jokabideekin edo parte hartu nahi ez duen sexu izaerako egoerekin
7. Mehatxatuz armekin (makilak, labanak)
7. Teknologia berriak erabiltzen dituen jazartzailea (4)
  1. Mugikorrarekin edo bideoarekin ikaskideren bat grabatu duzu gero haren kontra erabiltzeko?
  2. Telefono mugikorrarekin edo bideoarekin ikaskideren bat grabatu duzu, gero, mehatxuekin, egin nahi ez zuen zerbait egitera behartzeko?
  3. Internet edo telefono mugikorraren bidez ikaskideren bat iraindu, mehatxatu, laidoztatu edo beldurrarazten duen mezurik bidali duzu?
4. Internet edo mugikor bidez ikaskideren baten argazkiak edo irudiak hedatu dituzu, gero haren kontra erabiltzeko?

6.- BIKTIMA ETA JAZARTZAILEEN PREBALENTZIA

Ondoko galderak egin aurretik jazarpena zer den azaltzen da (2)

1. Jasan duzu jazarpenik azkeneko bi hilabete honetan?
2. Azkeneko bi hilabete honetan ikaskideren bat edo batzuk jazarri dituzu?

7. ZER EGITEN DUTEN INDARKERIAREN AURREAN

1. Zer egiten duzu indarkeria dagoenean? Aukeratu erantzun bakarra (7)
  1. Egoera eteten ahalegintzen naiz, nire adiskidea bada
  2. Egoera eteten ahalegintzen naiz, nire adiskidea ez bada ere
  3. Uste dut saihestu beharko nukeela, baina ez dut deus ere egiten
  4. Ez dut deus ere egiten; ez da nire arazoa
  5. Ez dut parte hartzen, baina aldi berean ez zait ongi iruditzen egiten dutena
  6. Harekin nahasten naiz, baita taldea ere
  7. Parte hartzen dut eta harekin nahasitako taldeari zuzentzen natzaio
2. Irakasleen jokabidea, ikasleek antzema (5)
  1. Ez dute kasurik egiten
  2. Beste aldera begiratzen dute
  3. Ez dakite eragozten
  4. Eraginkortasunez lan egiten dute arazo horiek gerta ez daitezen
  5. Egoera horietan irakasleen laguntza izan dezakegu

8.- BIZIKIDETZAREN BESTE OZTOPO BATZUK, IKASLEEK EBALUATURIK

1. Helduen kontseiluak indarkeria erabiltzearen gainean. (4)
  1. Norbaitek jotzen bazaitu, zuk ere jo ezazu
  2. Norbaitek iraintzen bazaitu, jo ezazu, beharrezkoa bada
  3. Norbaitek iraintzen bazaitu, zuk ere irain ezazu
2. Indarkeriaren justifikazioa (11) Hurrengo iritziekin zenbateraino gauden ados
  1. Zuzena da iraindu zaituen norbait jotzea
  2. Zu baino indartsuagoa den norbaitek erasotzearekin mehatxatzen bazaitu, ez kontatu inori "salatari" bihurtuko baitzinateke
  3. Hartzen dituzun kolpeak beste batzuekin erantzuten ez badituzu, koldarra zarela usteko dute

4. Batzuetan beharrezkoa izan daiteke aitak edo amak bere semeari edo alabari zartako bat ematea, ikas dezan
  5. Beldurra sartu behar zaie batzuei errespeta zaitzaten
  6. Adiskide batek gogaitzen duen norbait jotzen duenean, zure adiskidearekin bat egin behar duzu
  7. Oldarkorra ematen duen gizona erakargarriagoa da
  8. Justifikaturik dago zurea zen zerbait kendu dizun norbait erasotzea
  9. Zuzena da besteak batzuetan mehatxatzea izaera energikoa duzula jakin dezaten
  10. Justifikaturik dago gizon batek bere emaztea edo neskalaguna erasotzea, hark uztea erabakitzen duenean
  11. Komeni da zure ikaskideei erakustea borroketan sar zaitezkeela
3. Arrazismoa eta xenofobia (2)
1. Europako zenbait herrialdetan gutxiengo batzuen kontra (marokoarrak, ijitoak, juduak...) ekintza baztertzailerik eta bortitzak sustatzen ari diren taldeak sortzen ari dira. Ados zaude talde horiek egiten ari direnarekin?
  2. Botorik emanen zenioke alderdi politiko arrazista edo xenofobo bati?
4. Disrupzioa eta ikasteko interesik eza ikastetxean (5) Irakasleak:
1. Berandu iristen dira klasera justifikaziorik gabe
  2. Klasean molestatzen dute
  3. Irakasleari zakar erantzuten diote
  4. Irakasleari aurre egiten diote
  5. Ez dute irakaslea errespetatzen
5. Ikastetxeko irakasleen portaera baztertzailerik edo iraingarria (5) Irakasleak klasean:
1. Ikasle batzuei zakar erantzuten diete
  2. Ikasle batzuei ez diete uzten parte hartzen
  3. Ikasle batzuk ez dituzte ikusi nahi ere
  4. Beldurra sartzen dute kalifikazioen gaineko mehatxuekin
  5. Ikasle batzuk iraindu edo laidoztatzen dituzte
6. Ikastetxeko irakasleen behartzeko jokabideak (3). Irakasleak klaseetan
1. Ikasle batzuk klasetik egozten dituzte
  2. Ikasle batzuk Ikasketa Burutzara bidaltzen ditu
  3. Oihu egiten du
7. Irakasleek onarturiko jokabide disruptiboak (6) Irakasleekiko jokabide desegokietan parte hartzea
1. Ezikusiarrena eginez
  2. Errefusatuz
  3. Meziprezatuz
  4. Molestatuz edo eskola ematen ez utziz
  5. Aurre eginez
  6. Oker erantzunez
8. Irakasleekiko jokabide erasokorrak, ikasleek onarturikoak (4) Irakasleekiko jokabide desegokietan parte hartzea
1. Irainduz, laidoztatuz edo barregarri utziz
  2. Haren gauzak hautsiz edo lapurtuz
  3. Mehatxatuz beldurrarazteko
  4. Fisikoki erasoz
9. Irakasleek emandako tratu baztertzailerik edo laidogarria, ikasleek esandakoaren arabera (8)

1. Ezikusiarena egiten didate
  2. Bazterten naute
  3. Ez didate parte hartzen uzten
  4. Klasetik egozten naute
  5. Oihu egiten didate
  6. Beldurra sartzen didate kalifikazioen gaineko mehatxuekin
  7. Ez naute ikusi nahi ere
  8. Oker erantzuten didate
10. Irakasleen jokabide erasokorrak, ikasleek esandakoaren arabera (3)
1. Iraintzen, laidoztatzen edo barregarri uzten naute
  2. Mehatxu egiten didate ni beldurrarazteko
  3. Fisikoki erasotzen naute

9.- BIZIKIDETZA ERAIKI ETA HOBETZEKO BALDINTZAK, IKASLEEK EBALUATURIK

1. Arauen kalitatea eta gatazkak ebazteko modua (7)
  1. Arauak zuzenak dira
  2. Irakasleek arauak betetzen dituzte
  3. Ikasleek arauak betetzen dituzte
  4. Ikasleen iritzia entzuten da, arauak aldatu behar direnean
  5. Irakasleei esan diezaiekegu zein den arauen gaineko gure iritzia
  6. Gatazka bat gertatzen denean, saiatzen gara hura ebazten inor jo edo iraindu gabe
  7. Ikasleak ukitzen dituzten erabakiak hartzen direnean, beti galdetzen zaie zein den beren iritzia
2. Sexismoaren eta arrazismoaren prebentzioa (4)
  1. Arrazismoari eta arrazismoak eragiten duen kalteari buruzko jarduerak egiten dira (nola hasten den eta zein den bere bilakaera, zergatik gertatzen den...).
  2. Matxismoa zer den ulertzeko eta nola zuzendu daitekeen jakiteko jarduerak egiten dira.
  3. Gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna praktikatzeko ikasten dugu.
  4. Emakumeen kontrako indarkeria lantzen duten jarduerak egiten dira (nola hasten den eta zein den bere bilakaera, zergatik gertatzen den...).
3. Hezkuntza nola egokitzen zaion aniztasunari (4)
  1. Ikaskideek beste kultura edo herrialde batzuetatik datozen ikasleak ongi hartzen dituzte.
  2. Irakasleek arreta egokia egiten diete beste kultura edo herrialde batzuetatik datozen ikasleei.
  3. Premia bereziak dituzten ikasleek behar duten laguntza jasotzen dute beren ikaskideengandik.
  4. Premia bereziak dituzten ikasleek behar duten laguntza jasotzen dute beren irakasleengandik.
4. Irakasleek ikasgelan emandako tratua, inor kanpoan uzten ez duena eta motibatzailea (4)
  1. Ikasle bakoitzaren ikaskuntzaren gaineko interesa du
  2. Azalpenak ematen ditu guk ulertzeko moduan
  3. Klaseak interesgarriak izatea lortzen du
  4. Badaki klasean ordena mantentzen

5. Hurbilekotzat hartutako beste kultura talde batzuekin harremanak izateko prestasuna (2) Gustatuko litzaizuke ikastetxean ondoko talde hauetako bateko kide den norbait lankide izatea?

- 1 Mendebaldeko Europakoak (Frantzia, Ingalaterra, Italia...)
- 2 Estatu Batuetakoak

6. Urrunagokotzat hartutako beste kultura talde batzuekin harremanak izateko prestasuna (7) Gustatuko litzaizuke ikastetxean ondoko talde hauetako bateko kide den norbait lankide izatea?

1. Asiarak (Txina, Japonia, Indonesia, Filipinak...)
2. Ekialdeko Europakoak (Polonia, Errumania, Ukraina...)
3. Ijitoak
4. Juduak
5. Marokoarrak
6. Afrikakoak (Afrika beltzekoak)
7. Latinoamerikakoak

7. Helduek indarkeriaren alternatibean gainean emandako kontseiluak (3)

1. Norbait zurekin borrokatu nahi bada, esaiozu zeure irakasleari
2. Norbaitek iraintzen bazaitu, ez iezaiozu kasurik egin
3. Norbait zurekin borrokatu nahi bada, arazoak konpontzeko beste modu batzuk badirela konbentzitzen saia zaitez

8. Kalitatezko bizikidetza eraikitzeke trebetasunak (8). Irakasten digute:

1. Gure eskubideak defendatzen
2. Gure betebeharrak betetzen
3. Gure irizpide propioa izaten, telebistan, interneten eta abarren ikusten duzunaren gainean
4. Internet erabiltzen gauza garrantzitsuak ikasteko
5. Giza eskubideak errespetatzen
6. Demokraziaren funtzionamendua ulertzen
7. Indarkeriaren alternatibak
8. Bestela pentsatzen duten pertsonak ulertzen

9. Ikasleek ikasteko egiten duten ahalegina eta duten interesa (2). Ikasleek:

1. Irakasleak dioena arretaz entzuten dute
2. Klasean ikasten ahalegintzen dira

10.- BIZIKIDETZA ERAIKI ETA HOBETZEKO BALDINTZAK, IRAKASLEK EBALUATURIK

1. Bizikidetzarako arauen kalitatea eta zehapenak (5)

1. Arauak zuzenak dira
2. Irakasleek arauak betetzen dituzte
3. Arauak aldatu behar direnean irakasleek diotena entzuten da
4. Arauak ez betetzeagatiko zigorrak zuzenak dira
5. Zigorrek balio dute zigortutako portaera hobetzeko

2. Ikasleek bizikidetza arauetan parte hartzea (5)

1. Ikasleek arauak betetzen dituzte
2. Arauak aldatu behar direnean ikasleen iritzia entzuten da
3. Ikasleek irakasleei esan diezaiekete zein den arauetara iritzia
4. Gatazka bat gertatzen denean, ikasleak saiatzen dira hura ebazten inor jo edo iraindu gabe
5. Bizikidetza eta diziplina arazoak ikasleekin eztabaidatzen dira

3. Arrazismoari eta sexismoari aurrea hartzea (5) Helburu bakoitza zenbateraino lantzen den
  1. Arrazismoa zer den eta zer kalte egiten duen ulertzen laguntzea (nola hasten den eta zer bilakaera duen, zergatik sortzen den, nola zuzen daitekeen...)
  2. Beste kultura batzuk errespetatzen eta baloratzen erakustea
  3. Gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna praktikatzeko ikastea.
  4. Emakumeen kontrako indarkeria lantzen duten jarduerak (nola hasten den eta zein den bere bilakaera, zergatik gertatzen den...).
  5. Matxismoa zer den eta nola zuzen daitekeen ulertzen laguntzea
4. Hezkuntza aniztasunari nola egokitzen zaion (4) Helburu bakoitza zenbateraino lantzen den
  1. Beste kultura edo herrialde batzuetatik datozen ikasleei arreta egokia egitea
  2. Beste kultura edo herrialde batzuetatik datozen ikasleak beren ikaskideek ongi har ditzaten lortzea
  3. Hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleei arreta egokia ematea
  4. Premia bereziak dituzten ikasleek behar duten laguntza izan dezaten lortzea
5. Irakasleek onartutako lankidetzak, adostasuna eta kohesioa erabiltzea. (5)
  1. Ikasleen arteko lankidetzan oinarritutako jarduerak garatzen ditut
  2. Klasea batuagoa izateko jarduerak egiten ditut
  3. Bizikidetzak arauen inguruko adostasuna sustatzeko jarduerak garatzen ditut
  4. Irakasleek ikastetxeko jardueretan, hots, klaseetatik haratago doazenetan parte har dezaten bultzatzen dut
  5. Klasean edo klasetik kanpo berdinen arteko gatazka gertatzen denean, aktiboki hartzen dut parte hura konpontzen saiatzearren
6. Debatea erabiltzea (3)
  1. Ikasleen iritziak errespetatzen ditut eta iritzi horiek klasean adieraz ditzaten ahalegintzen naiz
  2. Klaseetan ikasleak akuitatzen ditut iritzi aniztasuna dagoen alderdi sozial eta politikoen gainean eztabaidatzera.
  3. Irakasleek beren iritzia zein den aske esan dezakete klaseko gainerakoek bezalakoak ez badira ere.
7. Irakaskuntza inklusiboa (4)
  1. Irakasle bakoitzaren ikaskuntzaz interesaturik dago.
  2. Irakasleek ulertzeko moduan azaltzen ditut gauzak
  3. Ebaluazioaren iritziak eta emaitzak ulertzen laguntzen diet, ebaluazioa zuzentzat har dezaten
  4. Irakasle guztiei hobetzeko aukerak ematen dizkieten ebaluazio-moduak erabiltzen ditut
8. Irakaskuntza motibatzailea eta disrupzioaren kontrola ikasgelan (3)
  1. Klaseak interesgarriak izatea lortzen dut
  2. Badakit klasean ordena mantentzen
  3. Nire klaseetan edukiak egokitzen ditut eta horrek laguntzen du ikasgelan giro ona izaten.
9. Kalitatezko bizikidetzak eraikitzeke trebetasunak (8). Nire klaseetan irakasten dut:
  1. Eskubideak defendatzen
  2. Beharrezkoak betetzen
  3. Tebistak, internetek eta abarrek transmititzen dituen mezuen gaineko irizpide propioa eratzten

4. Internet erabiltzen gauza garrantzitsuak ikasteko
  5. Giza eskubideak errespetatzen
  6. Demokraziaren funtzionamendua ulertzen
  7. Indarkeriari alternatibak aurkitzen
  8. Bestela pentsatzen duten pertsonak ulertzen
  9. *Gizarte trebetasunak*
  10. *Komunikazio trebetasunak*
  11. *Hezkuntza emozionala*
  12. *Balioetan hezteak*
10. Familietan elkarlana sustatzeko neurriak (4)
1. Familiei benetako aukerak ematen zaizkie ikastetxeko hezkuntza proiektuaren eta haren jardueren gainean erabakiak hartzen parte har dezaten
  2. Familiek testuinguru egokiak dituzte ikastetxean hezkuntza jarduerak burutu eta garatzen parte hartzeko
  3. Ikastetxean aldian-aldian jarduerak egiten dira familiek irakasleei hezkuntza arloan zer pentsatzen duten eta zerk kezkatzen dituen azaltzeko
  4. Familiei aldian-aldian esaten zaie zein diren hezkuntza arloko proiektuak eta jarduerak
11. Ikasleak ikasten ahalegintzea eta interesa izatea (2)
1. Klasean ikasten ahalegintzen dira
  2. Esaten dudana arretaz entzuten dute
12. *Bitartekaritza erabiltzea gatazkak ebazteko*
13. *Ikasle-programa laguntzailea izatea*
14. *Metodologia kooperatiboa erabiltzea*
15. *Bizikidetzarekin zerikusia duten edukiak sartzeko irakasgaien curriculumean*

11.- DIZIPLINA NEURRIAK, IKASLEEK EBALUATURIK

Neurri-moten maiztasuna

1. Ikasgelatik aldi baterako egozteak
2. Diziiplina espedienteak irekitzea
3. Ikastetxetik aldi baterako egozteak
4. Egindako kalteak konpontzea
5. Telefono mugikorra edo beste objektu pertsonal bat kendu didate
6. Kopiatzera zigortu naute
7. Leku jakin batean egotera behartu naute
8. Ikasketa Burutzara edo Zuzendaritzara bidali naute
9. Nire familiakoei abisua eman diete

Noizbait halakorik gertatu zaizu? (BAI/EZ)

1. Ikastetxe batetik noizbait egotzi eta beste batera bidali zaituzte?
2. Noizbait zigortu zaituzte erkidegoarentzako zerbitzu ematera? (ikastetxerako edo beste pertsona batzuentzako lan bat)

12.- IKASLEEK DIZIPLINA NEURRIEZ EGITEN DUTEN BALORAZIOA

Ikastetxe honetan, zigorra ezartzen denean... (5)

1. Zigorrak ikastetxearen eta zigortutako ikaslearen artean erabakitzen dira
2. Zigortutako ikasleei laguntzen zaie egin dutena zergatik dagoen gaizki ulertarazten
3. Zigortutako ikasleen iritzia kontuan hartzen da?
4. Zure ustez, zenbateraino da eraginkorra zigor hori?
5. Zure ustez, zenbateraino da justua?

13- ZENBAT DENBORA ERABILTZEN DEN TEKNOLOGIA BERRIETAN ETA BESTE JARDUERA BATZUETAN (6)

Egunik gehienetan, zenbat denboraz aritzen zara ondoko jardueran hauetan?

1. Telebista ikusten
2. Bideojokoetan
3. Interneten, beste pertsona batzuekin komunikatzeko (txata, messenger-a, posta elektronikoa...)
4. Interneten, filmak, bideoak, musika... deskargatzen (zu bertan zaudela)
5. Prestakuntza jardueretan
6. Interneten, ikasteko
6. Ikasteko ez diren liburuak irakurtzen

14.- TEKNOLOGIA BERRIETAN EMANDAKO DENBORA HELDUEK KONTROLATU ETA GAINBEGIRATZEA (4)

Zure logelan bada telebistarik? BAI EZ

Zure logelan bada Interneterako sarbiderik? BAI EZ

Telebista ikusten duzu alboan helduren bat izan gabe?

Ezer ez Gutxi Nahikoa Asko

Zure familiak (zure aitak, zure amak...) zenbateraino kontrolatzen dute Interneten egiten duzuna?

Ezer ez Gutxi Nahikoa Asko

Itzuli

15.- IKASLEEK ONARTURIKO IKASKETA EMAITZEN INGURUKO ALDERDIAK

Errendimendua norberak hautematea (1)

1. Oro har, nola baloratzen dituzu zure ikasketen emaitzak? Aukera ezazu zure batez besteko errendimendua erakusten duen erantzuna

Hezkuntzako beste alderdi batzuk (4)

1. Noizbait errepikatu duzu ikasmailaren bat Lehen Hezkuntzan?
2. Noizbait errepikatu duzu ikasmailaren bat Bigarren Hezkuntzan?
3. Zein ikasketa bukatu nahi zenuke?

Unibertsitateko karrera

Goi mailako heziketa zikloak eta erdi mailako heziketa zikloak

4. 6 urte bete aurretik (haur hezkuntza edo eskolaurreko hezkuntza) ikastetxeren batera joan zara?

16.- IRAKASLEEN PRESTAKUNTZA BIZIKIDETZAN (KOPURUA ETA KALITATEA)

1. Bizikidetzan trebatutako irakasleak

2. Bizikidetzaren arduradunak prestakuntzan egin dituen orduak, gaur egun arte.

3. Azken ikasturtean, ikastetxe bateko irakasleek, osotara, prestakuntzan egin dituzten orduak.

4. Eskuratutako prestakuntzaren ondoriozko jarduerak.